

EBH/29/2017

Év

2017

Védett tulajdonság:

Nemzetiség

Diszkrimináció területe

Közszolgáltatás

Diszkrimináció típusa

Közvetlen hátrányos megkülönböztetés

Befejezés mód

Jogsértést megállapító döntés

Kérelmező azzal a sérelemmel fordult a hatósághoz, hogy az egyik vasútállomáson a kalauz a vonat indulása előtt a peronon csak tőle kérte el a menetjegyét ellenőrzésre. Kérelmező úgy érezte, hogy roma származása miatt kérték el tőle a jegyét a felszállás megkezdése előtt, mivel elmondása szerint a többi, nem roma utas menetjegyét nem ellenőrizték a peronon, annak ellenére, hogy a szerelvény öt percet várakozott, tehát a jegyvizsgálónak lett volna rá ideje. Kérelmező az esetet követően panaszt tett a közlekedési társaságnál, valamint beszámolt arról, hogy több hasonló eset is történt vele, azonban véleménye szerint az eljárás alá vont nem szentel kellő figyelmet a panaszok kivizsgálására.

A kérelem alapján a hatóság eljárást indított és az ügyben tárgyalást tartott, amelyre a feleken kívül tanúként idézte a jegyvizsgálót is. Az eljárás alá vont jogi képviselője – a korábbi nyilatkozatukkal összhangban – érdemi védekezéseként a belső üzletszabályzatuk azon rendelkezésére hivatkozott, amely kimondja, hogy „a vasúti társaság menetjegykezelést, menetjegy-ellenőrzést ugyanazon a vonaton több alkalommal is végezhet, a menetjegyet felszállás előtt, leszállás után, a vasútállomások és megállóhelyek területén is ellenőrizheti”. Ezzel kapcsolatban kifejtette, hogy a jegyvizsgáló – a munkaköri kötelezettségét teljesítve – a társaság üzletszabályzatának megfelelően járt el, amikor a kérelmező menetjegyét a peronon ellenőrizte, tekintettel arra, hogy a kalauz éppen akkor és azon a lépcsőn szállt le a vasúti kocsiról, ahol a kérelmező is felszeretett volna szállni, mással pedig nem találkozott, ugyanis a többi peronon tartózkodó utas az ellenkező irányból érkező vonatra várakozott.

A tárgyaláson a jegyvizsgálóként meghallgatott tanú nyilatkozata szerint a kérelmezőtől azért kérte el a jegyét a peronon, mert ő volt az egyetlen felszálló utas, illetve a kérelmező ugyanott szeretett volna felszállni a vonatra, ahonnan ő leszállt. Ezzel kapcsolatban előadta, hogy az üzletszabályzat szerint járt el, amely lehetővé teszi, hogy a vasútállomás egész területén ellenőrizheti a menetjegyeket. Ezzel kapcsolatban a tanú elmondta, hogy ha kevés az utas, akkor indulás előtt is szokta ellenőrizni a menetjegyeket, továbbá kijelentette, hogy más utas a kérelmezőn kívül nem szállt fel a vonatra.

Miután a felek az egyezségkötés lehetőségétől elzárkóztak, illetve kérték a hatóság döntését az ügyben, a hatóság a tényállás teljes körű feltárása érdekében további nyilatkozattételre, adatok közlésére hívta fel az eljárás alá vontat.

A hatóság által bekért pénztári statisztika szerint – amely a kérelmező által igénybevett szerelvény indulása előtti egy órás tartamra vonatkozott – összesen 13 menetjegyet, 19 gyorsvonati pótbjegyet, illetve 4 IC pótb- és helyjegyet vásároltak. Az eljárás alá vont álláspontja szerint a kimutatás nem alkalmas annak bizonyítására, hogy a kérdéses időpontban a kérelmező felszállásával érintett ajtónál további felszálló utasok is jelen lettek volna.

A pénztári statisztika alapján megállapítható, hogy legfeljebb 23 személy várakozhatott az állomáson, akik kérelmezővel összehasonlítható helyzetben vannak. Ezzel kapcsolatban megjegyzi a hatóság, hogy természetesen vannak olyan esetek, amikor valaki a megvásárolt jegy ellenére sem veszi igénybe a közforgalmú személyszállítással foglalkozó társaság szolgáltatásait vagy egy későbbi vonattal utazik, viszont a 23 eladott jegy olyan mennyiséget jelent, amelyből az a következtetés vonható le – az eljárás alá vont és a jegyvizsgáló egybehangzó nyilatkozatával szemben –, hogy a kérelmezővel voltak más, összehasonlítható helyzetben lévő személyek is az adott időpontban.

A hatóság az eljárás alá vont üzletszabályzatában megfogalmazottakat nem vitatja, azonban az egy belső norma, amelynek alkalmazásakor az egyenlő bánásmód követelményét be kell tartani.

A jegyvizsgálóként meghallgatott tanú és az eljárás alá vont is úgy nyilatkozott, hogy más utas nem szállt fel a kérelmezőn kívül, azonban ezen állítás vitatható és egyben ellentmond mind a kérelmező nyilatkozatának, mind a kimutatásban szereplő adatoknak; utóbbiak éppen azt támasztják alá, hogy többen is tartózkodtak a peronon. Ezt követően a hatóság megállapította, hogy az eljárás alá vont jegyvizsgálója a kérelmező roma származása és bőrszíne miatt kérte el a peronon ellenőrzésre a menetjegyét, ezzel megsértve az egyenlő bánásmód követelményét, amely közvetlen hátrányos megkülönböztetés formájában valósult meg.

Szankcióként a hatóság megtiltotta az eljárás alá vont társaságnak a jogsértő magatartás jövőbeni tanúsítását, a jogerős határozat 30 napra történő nyilvánosságra hozatalát és 100.000 Ft bírság megfizetésében marasztalta.

Az eljárás alá vont a hatóság határozatával szemben felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál. A bíróság az ítéletében a felperes kereseti kérelmét elutasította.

(2017. február 7-i jogerős döntés)